

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravnništvo v
Katoliški tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhajava vsak dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " — h
četrt " 6,50 " — h
mesec " 2,20 "

V upravnistvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " — h
četrt " 5 " — h
mesec " 1,70 "

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Stev. 69.

V Ljubljani, v sredo 26. marca 1902.

Letnik XXX.

Napredno rodoljubje.

Čujte, štajerski Slovenci!

Slovensko-nemški liberalni kompromis glede Celja!

Mej tistimi, ki zmage pravice o celjski zadevi nikakor niso veseli, najdemo tudi gospode okoli — »Slov. Naroda«. To glasilo »slovenske inteligence« se silno zvija. Veseli se zmage — a v isti sapi priznava, da je veselje grenko. Ko se vse slovanstvo v Avstriji srčno raduje in navdušuje radi dobljene celjske zmage, radi poraza oholega levičarskega »nemštva« — se »Narodova« gospoda nikakor ne počuti dobro. Kakor vedno pri takih prilikah, je tudi to pot izšla pred vsem svoj žolč na dr. Šusteršiča, kajti jezi jo, da je ta voditelj katol.-narodnih Slovencev zopet pri tej priliki v polni meri izpolnil svojo narodno dolžnost in da je znal pripomoči do sijajne zmage — mej tem ko liberalci, kljub svoji obče znani glasnosti, niso v stanu svoji stranki pripisati le količkaj pomenljive vloge v tej vseslovenski, eminentno narodni zadevi. Nasprotno: ločili so se pri glasovanju o dispozicijskem zakladu od vseh drugih slovenskih in hrvatskih poslancev ter vtirali zaupanje vladi, ko je s Stürgkhom in Derschatto vred skuhala zloglasno resolucijo o razpustitvi celjskih razredov in se obvezala, tej resoluciji ustreči, ako jo sprejme zbornica. In na predvečer glasovanja je še dr. Tavčar s skrajno nerodnim govorom naravnost prizadeval se razburiti katoliške Nemce. Njegovi napadi bi jih bili lahko nagnili, da glasujejo kakor en moč za Stürgkhovo resolucijo. Le popolni brezpomembnosti in brezupljivosti liberalne slovenske delegacije se imamo zahvaliti, da se nemški katoliki niso ozirali na Tavčarjeve provokacije in upoštevali tridesetletno prijateljstvo in sobojevnost s katol.-narod. Slovenci.

Razumemo torej, da slovenske liberalce muči nekak maček in da z mešanimi čustvi gledajo na sijajno zmago zadnjega petka. Imajo za to tudi še posebne razloge, o katerih govorimo pozneje — in preobvladuje jih blede zavist napram katoliško-narodnim politikom, ki so stali pri tej narodni bitki, kakor vselej, kadar se gre za skupne vse-narodne zadeve, v prvih vrstah.

Sad tega neprijetnega dušnega razpoloženja je uvodni članek, katerega je objavil predvčerajšnji »Slov. Narod«. Ta članek je značilen za vso neodkritost, katero uganjajo naši liberalci v vseh zadevah narodne politike. Vedno se delajo narodne in mečejo krog sebe z narodnimi frazami — v dejanju pa so vsak hip pripravljeni, popustiti vse narodne interese, samo da izposlujejo kako mrvico za svoje strankarske koristi. Saj je tako »Narod« utemeljeval glasovanje svoje stranke o dispozicijskem zakladu.

Isto misel podaja tudi navedeni »Narodov« članek o Celju. Prvi del članka je poln ponosnih slovanskih fraz, poln zmago-slavne zavesti in odločnega odpora zoper pretenzije levičarskih Nemcev. A tudi ta del članka je prepleten s tendenco, bagatelizirati zadevo, ki je za vsacega resnega, najbolj pa za slovenskega narodnega politika največjega pomena. Pač pa vidimo, da vsi vladni listi, od prvega do zadnjega, vsi »oficijozni

celjsko zadevo, odnosno zmago državno-zborske desnice v tej zadevi, bagatelizirajo in ji prisvajajo le »etemeren« pomen, kakor »Narod«. Odkod ta čudna harmonija — kako prihaja »Slov. Narod« v družbo notoričnih oficijoznih listov?

Nikakor nismo šovinisti. A vsak trezen realni politik, če hoče biti odkritosrčen, mora priznati, da se gre pri Celju za zelo, zelo važno načelno vprašanje. Gre se za načelo: Ali se sme stvarno opravičen kulturni zavod narodu vzeti zato, ker nekatere stranke druge narodnosti iz same ošabnosti, oholosti in pohlepnosti po gospodstvu to zahtevajo? To je velevažno načelno vprašanje, ki se ne dotika le Celja in Slovencev, temveč tudi Cehov in Poljakov pri Opavi, Tešinu in drugod.

Zato je naša zmaga največjega načelnega pomena glede stvari same.

Se večji pa je politični pomen te zmage, kakor smo razložili v ponedeljskem članku. In ta velevažna zmaga ni »elemerna«, temveč je zmaga modro zasnovane katoliško - narodne politike. Naša narodna politika nam je pridružila vse slovanske in tudi druge nenemške narodne stranke — naša katoliška politika pa nam je pridobila toliko pomoči na strani katoliških Nemcev, da je bila tudi brez Italijanov naša zmaga zagotovljena.

Naša zmaga torej nikakor ni bila »slučajna«, kakor trdi ponedeljski »Narod«, temveč ta naša zmaga je imela globlje vzroke, bila je logična posledica dobro pripravljene parlamentarne konstelacije, sad trezne realne politike.

Kdor nasprotno trdi, ta je ali popolnoma neveden politik — ali pa noče priznati resnice. Nam je popolnoma vse eno, v katero vrsto se hočejo prištevati gospodje okoli »Naroda« — — —

Posledica popisanih realnih parlamentarnih razmer je, da bodo liberalno-nacionalni Nemci, ako še dvajsetkrat ali stokrat naskočijo Celje, ravno tolikokrat pobiti — dokler bodo Slovenci v celoti, odnosno v mero-dajni večini delali pametno, realno katoliško-narodno politiko.

Le eno zamore našim narodnim so-vražnikom pripomoči do zmage: izdajstvo od slovenske strani.

In s tem prihajamo do drugega dela označenega »Narodovega« uvodnika. To, kar se tukaj podaja, to ni nič drugega, nego — golo »liberalno rodoljubje« najhujše vrste.

S polno zavestjo zapišemo to pikro obsodbo, katero nam narekuje naša narodna dolžnost. Evo oni drugi del »Narodovega« članka, ki opravičuje tako ostro sodbo:

»Slovanske stranke se vse se se dosežene zmage in tudi mise je veselimo odsrca, čeprav si ne prikrivamo, da je le efemernega pomena. Nemški naskoki na celjske razrede se bodo ponavljali in kar se Nemcem ni posrečilo v

petek, se jim lahko posreči pri drugi priliki.

Ali je res popolnoma nemogoče, da bi se glede celjskih razredov dosegel pament in pravičen kompromis? Sedaj vise celjski razredi tako rekoč v zraku in, kar je najhujše, vse naše narodno-politično delo v parlamentu je prav zaprav omejeno lena obrambo Celja. Zaradi Celja ne moremo nikamor naprej in ne morejo naši poslanci začet nobene druge večje akcije. Kaj bi rekli Poljaki in Cehi, če bi jih danes pozvali, naj podpirajo n. pr. veliko akcijo za pridobitev slovenske srednje šole na Goriškem ali v Trstu, danes, ko je radi obrambe Celja nastal tak vihar.

Obramba revnih celjskih razredov, ki se priobstoječih razmerah v doglednem času nerazširijo nitinajmanj, iz-crpa popolnoma podporo, ki jo uživamo od drugih slovanskih strank in velja nas naj-boljše naše moči. To so momenti, ki nam grene veselje nad doseženo zmago in nam narekujejo nasvet, naj bi štajerski Slovenci vzeli v pre-tres misel, kako bi se dosegel kompromis. Kot zmagovalci to laglje storé, ne da bi se ponižali, a da je samopotom kompromisa mogoče to zadevo uravnati in dobiti proste roke za druge zadeve, tega menda nihče ne bo tajil.

Tako »Slovenski Narod« z dne 24. marca t. l.

Veselite se, gospodje Stürgkh, Derschatta in dr.! — Vi imate prav: »Revni celjski razredi« morajo iz Celja ven, prav imate, ko to zahtevate. Slovenci se Vaše zahteve iz same trme branijo. Pravica je pa na Vaši strani. Saj to potrjuje jasno in točno »Slovenski Narod« z dne 24. marca t. l.!

Levičarji so se v tej zadevi opetovano sklicevali na to, da so se nekateri slovenski poslanci izrekli popolnoma zadovoljne z nameri, ki je izražena v Stürgkhovi resoluciji. Po označenem »Narodovem« razkritju smo skoraj na jasnem, kje da je iskali tistih »slovenskih« poslancev.

»Kompromis« v celjskem vprašanju! Za Boga, kako se more kaj takega zapisati! Ali ni katoliški centrum hotel predlagati dostavek k Stürgkhovi resoluciji, da naj se celjsko vprašanje reši v sporazumu obeh prizadetih narodnosti, in ali niso liberalno-nacionalni Nemci izjavili, da jim je ljubše, da je cela resolucija odklonjena, nego da je sprejeta z onim pristavkom? Ali ni vsakemu političnemu otroku jasno, da se našim narodnim nasprotnikom ne gre za stvar, temveč da se jim gre za to in le za to, da naše spodnještajarske Slovence kulturno izstradajo in prizade-nejo našemu narodu premišljeno smrtno žaljenje in ponižanje? Ali naši liberalci n'enkrat prav nič ne vedo o narodnostnih bojih na Sp. Štajerskem? Ali ne vedo, da

je Celje središče spodnjega Štajerija in da učni zavod, ki naj služi spodnjemu Štajerju, ne more biti drugod, nego baš v Celju!

Kaj pa je »Slov. Narod« napisal leta 1899, ko je iz nekega dopisa v dunajskem »Vaterlandu«, katerega je kar na svojo pest temeljem svoje nezmotljivosti podtaknil dr. Šusteršiču, svojevoljno interpretiral, da je dopisnik imenoval Celje za Slovence »fremdes Gebiet«? Napisal je z veliko em-fazo članek »A la lanterne« — in lju-beznivo dal razumeti, da je najbolje, če se dozdevnega »Vaterlandovega« dopisnika obesi na najbližnji kandelaber zbok narod-nega izdajstva. Dokazali smo svojedobno ob roki onega »Vaterlandovega« dopisa, da v njem ni bilo nikjer Celje imenovano za Slovence »fremdes Gebiet«, temveč da je v onem dopisu bila obramba celjskih Slovencev in obsodba nemških razgrajalcev, ki so bili napadli Slovence in Čehe. Zakaj spominjamo zdaj one zadeve? Zato, ker danes »Slovenski Narod« praktično in kon-kretno zahteva, naj Slovenci enkrat za vselej priznajo Celje kot tujo posest, do katere nimamo niti pičice pravice — naj sklenemo »kompromis«, ki zamore obstojati le v tem, da se za večne čase umaknemo iz Celja. Kedo pa bode sedaj napisal plamteč članek »A la lanterne«?

In danes prihaja »Narod« s takim neslovenskim predlogom, danes, ko so libe-ralno-nac. Nemci glavno bitko izgubili, ko so popolnoma tepeni, ko se je jasno pokazalo, da ako ostanemo trdni in složni, nas nikdar ne strmolavijo! V najhujšem slučaju pa: Tudi Slovenci nimamo samo svojih glasov v državnem zboru, temveč imamo ravno tako, kakor druge stranke, še druga, ostrejša sredstva. Narod, ki ne brani z naporom zadnjih moči tako pravične in poštene stvari, kakor je celjska postojanka, ni vreden, da eksistira. In le človek, ko-jemu manjka najminimalnejši sloven-ski narodnostni čut, zamore svetovati, da v tem vprašanju le za pičico odnehamo od svojega stališča, ki je prav enostavno in priprosto stališče pravice. Tu ni prostora za nobene kompromise, za nobene pogodbe. »Keine Uebergabe, keine Verträge.« Tu velja le boj celega naroda, boj do zad-njega, za pravično in pošteno stvar. V zadnji veliki bitki smo sijajno zmagali. Iz-rabimo te zmago in pripravimo se za nove bitke in nove zmage!

Liberalci so pa v svojem označenem članku tudi jasno povedali, kaj da iščejo s svojim najnovejšim nastopom. V zadnjih treh vrstah članka — »in cauda venenum« — je povedano, da se jim gre zato, »do-biti zopet proste roke za druge zadeve«. Da, da, za to se jim gre! Naši liberalci se tako srčno dobro počutijo v pri-jaznih odnošajih z liberalnimi in nacional-nimi Nemci — najbolje z Vsenemci. Tam debivajo tako lepo podporo za svoje uzore, za »farško gonjo«, drugod ni-kjer! »Narod« je že opetovano bridko tožil, da so Mladočehi že skoro vsi »poklerikaljeni«. Tam proti levici pa, posebno na vsenem-škem hribu, kjer sedi okrogli vsenemški bog Schönerer, tam se alihi hrupen odmev, kadar vdarijo slovenski liberalci na »farško« struno. To je pa glavna in je-dina naloga »liberalne« slovenske politike. Vse drugo je brez pomena. Ta lepa »entente cordiale« pa je žalibog zelo ovirana, dokler leži mej hajlovci in našimi liberalci —

55 25/2

Celje. Zato hitro to težko odstraniti — če pri tem skupna narodna stvar trpi, kaj zato, saj je to vse brez pomena napram prepotrebni boju, katerega bide liberalna slovenska stranka zoper — „farje!“

Pa še drug razlog se nam nehoče usiljuje za označeno »Narodno pisavo«. Kako pa je »Narod« dné 1. marca t. l. utemeljeval in zagovarjal glasovanje liberalnih poslancev za dispozicijski zaklad? Pisal je takrat: »Nikakor bi ne bilo pametno, uganjati kako teoretično opozicijo, posebno od napredne stranke, ki je navezana na to, da od dobrohotne vlade včasih vsaj to ali ono drobtinico dobi. In naši klerikalci dobro vedo, da našim poslancem pripade časih drobtinica...«

Naši liberalci potrebujejo toraj »proste roke« za pobiranje drobtinic. In res, za Körberjevo vlado, ki je navezana na podporo nemških liberalcev in nacionalcev, je Celje velika zadrega. Ni čuda, da ji priskoči na pomoč tako drage volje »Slovenski Narod«. Vlada naj se pa nikari ne vara: Slovenski narod ne stoji za »Slovenskim Narodom«. Ogromna masa naroda se za »Slov. Narod« in njegovo modrost prav nič ne zmeni. Slovensko ljudstvo bo šlo svojo pot naprej. Vlada bi le sama sebe goljufala, če bi se le količkaj ozirala na »Slovenski Narod«. — Ogromna večina slovenskih poslancev in vsi hrvatski poslanci stoje kakor eden mož na braniku za pravice našega naroda.

Se slovenskimi liberalci pa ne računimo več kot delom našega naroda — vrgli so seven! Slovenska narodna politika bode brez njih hodila svojo pot.

Celje in baron Morsey.

Znano je, da je baron Morsey, poslanec srednještarske splošne kurije, h koji spada tudi precej Slovencev, v budgetnem odseku glasoval za Stürgkhovo resolucijo. V zbornici pa se je zadnji petek glasovanja o tej resoluciji v držal. To daje nemškoliberalnim in nacionalnim listom povod, da barona Morseya hudo napadajo. Dolžijo ga tudi, da je baš njegove mu uplivi pripisovati, da se je toliko katoliških Nemcev v zbornici glasovanju odtegnilo, nekateri pa, da so še celo glasovali proti resoluciji.

Baron Morsey nato odgovarja v »Vaterlandu«, da je v budgetnem odseku glasoval kot zastopnik svojega kluba tako, kakor je večina njegovih somišljenikov v odseku sklenila bila. S tem pa se nikakor ni vezal za svoj nastop v svojem klubu in v zbornici. Tu je imel slediti le svojemu lastnemu prepričanju in svoji vesti. Zato je bil zato, da se dá klubovim članom prosto glasovanje, a on poslužil se je svoje pravice kot poslanec in se glasovanju odtegnil. Povdarjal je v klubu izrecno, da ne gre žaliti starih zaveznikov, katoliških Slovencev.

Celjsko vprašanje.

Poročali smo že v ponedeljek, da hočejo Nemci vlado pripraviti do tega, da Stürgkhovo resolucijo predloži kot vladni predlog in vse stori, da ta vladni predlog zmaga. Nemški poslanci so že pričeli s hujškanjem nemškega prebivalstva. V okolici celjski se je prepovedalo streljanje z možnarji, ker so celjski »Nemci« zagrozili z — demonstracijami. Pommer se je pripeljal v Celje.

V Celje pride govorit Eisenkolb »za Los von Rom«, ker so nemški katoliški poslanci bili tako pošteti, da niso hoteli pomagati zadati Slovencev udarec. V Celovecu sta govorila poslanca Dobernig in Lemiš. Poslednji je povdarjal, da nima sedaj nemška ljudska stranka nobenega povoda pomagati Körberju in delavnosti parlamenta. Ako bode nastopila pot obstrukcije ali opozicije, o tem se še danes ne more govoriti.

V Inomostu so Vsenemci priredili mačjo godbo pred stanovanjem poslancev Förga in grofa Trappa, ki se pri glasovanju o celjski zadevi v drž. zboru nista pridružila Stürgkhu.

V Moravski Trebovi je govoril Wolf in klical na brezobzirno opozicijo proti vladi.

»Linzer Volksblatt« javlja, da se je ministerski predsednik Körber izjavil napram

poslancu Kathreinu, da vlada namerava poskusiti s kompromisom. Baje hoče vlada na podlagi Hrubanovega predloga pričeti pogajanja z Nemci in Slovenci.

Nov češki jezikovni načrt.

V »Nar. Listih« se je v zadnjih dneh oglašil Mladoček Prokop Gregř, ki se odločno izjavlja proti načrtu, ki ga je objavila praška »Politika«, ker se preveč približuje Gautschevim jezikovnim naredbam in pa načelu enojezičnosti, katere posledica bi bila delitev Češke. Po njegovem mnenju bi se moralo jezikovno vprašanje rešiti na podlagi naslednjih načel: 1. Vsaka vloga od strani kake stranke se mora izvesti in rešiti v jeziku, v katerem je bila vložena; 2. vsak uradnik na Češkem in Moravskem mora biti več obih jezikov; 3. vsak jezikovni zakon mora biti veljaven za vse dežele češke krone. Konečno se Prokop Gregř izraža za nedeljivost dežela češke krone.

Minister za Poljsko Pietak.

Minister Pietak se je izredno zameril vsem levičarskim strankam, ki unisono zahtevajo, da tak mož, ki kot član Koerberjeve vlade glasuje proti Stürgkhovi resoluciji, ne spada več v avstrijski kabinet. Kabinetni načelnik je izkazal levičarjem svojo naklonjenost, minister Pietak pa gre in glasuje s Slovani.

Na take velikonemške bedastoče pa prav dobro odgovarja neki poljski parlamentarec, ki pravi mej drugim: Pietak je minister za Poljsko, poslanec mesta Lvov in zaupnik poljskega kluba pri vladi. To svoje zaupanje bi pa izgubil v hipu, ko bi glasoval v načelnih vprašanjih drugače nego poljski klub. Ali bi morda Nemci drugače postopali s svojim zaupnikom, če bi ta glasoval proti Stürgkhovi resoluciji? Vseled tega tudi absolutno ne more biti resnična vest, da je Koerber bil presenečen vsled postopanja Pietakovega.

Vkljub temu pa nemški listi ne nehajo udrihati po tem možu in pravijo, da mora iz kabineta, ali pa Koerberjev kabinet izgubi svoj uradniški značaj, ki ga vedno naglašja ministerski predsednik. Po njih mnenju morajo vsi člani uradniškega ministerstva kazati povsodi popolno nepristranost in objektivnost. — Ko bi bil Pietak odvisen od takih razlagavcev ministerske dolžnosti, bi moral seve takoj iz kabineta.

Novi topovi v skupnem proračunu.

Te dni se prično mej obeustranskimi ministri dogovori glede sestave skupnega proračuna. Mnogi menijo, da se v ta proračun že vstavi svota za nove topove. Tej vesti oporeka »Pester Lloyd«, ki pravi, da se v bodoči proračun vstavi le neki eventualni kredit, da pa na celotno nabavo še ni misliti, ker se bodo poizkušnje še nadaljevale po zimi 1902/03. — Nasprotno so pa dognane preizkušnje z gorekimi topovi in bo skupna vlada že v tem proračunu zahtevala zanje posebni kredit.

Korespondenčni uradi potrebujejo — koncesije.

Nedeljska »Wien. Ztg.« objavlja vladno naredbo, s katero se določa, da so podjetja, ki se pečajo z razpošiljanjem telefonskih in brzojavnih poročil na političnem ali narodno-gospodarskem polju, navezana na koncesijo. Poleg splošnih pogojev potrebuje podjetnik tudi dokaz zanesljivosti, neomaževanosti in zadostne izobrazbe. Pri podeljevanju koncesije treba vpoštovati lokalne razmere. — Dvomimo, da bi ta najnovejša vladna naredba pospešila svobodni razvoj tiska.

† Koloman Tisza.

V ponedeljkovi številki smo javili, da je umrl znameniti ogrski državnik, bivši ministerski predsednik Koloman Tisza, rojen 16. dec. 1830 v Gesztu v bližinskem komitatu. Po dovršenih študijah je kot 18letni mladenič vstopil v naučno minister., katero službo je pa opustil ob izbruhu revolucije. V letu 1861 je bil Tisza prvič izvoljen v drž. zbor, kjer je po samomoru grofa Teleki prevzel vodstvo levega centra. Tej stranki je načeloval Tisza dotlej, ko se je v l. 1875 zedinila z Desakovo stranko pod skupnim imenom liberalne stranke. Ta spojitve je bila tudi posledica, da je prišel Tisza v Wenkheimov kabinet in prevzel portfelj za notranje zadeve. Oktobra istega

leta je potem prevzel še ministersko predsedstvo. Vrgel ga je 13. marca 1890 odpor, ki se je pojavil v parlamentu pri reviziji domovinskega zakona. — Truplo pokojnikovo so včeraj v Budimpešti blagoslovili ob prisotnosti grofa Apponyja kot zastopnika cesarjevega, ogrske in skupne vlade ter mnogih drugih dostojanstvenikov, potem pa prepeljali v rojstni kraj.

Dijaški nemiri v Rusiji.

Ruski vladni list »Regierungsbote« objavlja obširno poročilo o dijaških nemirih v Moskvi. Poročilo pravi, da se je koncem pr. l. mej višjim dijaštvom jelo opazovati vladi sovražno gibanje, katerega posledice so bile velike demonstracije po raznih vseučiliških mestih. Največji nemiri so bili letos v Moskvi 22. febr. in 2. marca. Aretiranih je bilo tedaj 682 oseb. Car je zapovedal, da se glavni krivci odpošljejo v prognanstvo, ostali pa kaznujejo z ječo od treh do šestih mesecev. Vseled tega je bilo 95 oseb prognanih za dobo od 2 do 5 let, 567 so jih obsodili v ječo, šest so jih pa postavili pod policijsko nadzorstvo. Oproščenih je bilo le 14 oseb.

Velik naroden praznik

so imeli dne 19. febr. v Moskvi. Slavili so obletnico kulturnega in socialnega dviganja Rusije. Dne 19. febr. 1861. je bilo v Rusiji odpravljeno telesno robotanje. Ta znameniti dan so torej proslavili v Moskvi. Pred spomenikom cara Aleksandra II. se je zbrala ogromna množica naroda. Na en mah je padlo na kolena do 50.000 ljudi, ki so molili za dušo pokojnega carja osvoboditelja.

Kar je dalo temu slavlju velikanski pomen, je bila okolnost, da je kakor govornik med narodom nastopil veliki knez Sergej Aleksandrovič, generalni guverner v Moskvi. Vse se je izvršilo brez najmanje neprilichnosti. To je najboljši odgovor tistim sovražnikom Rusije, ki že vidijo veliko rusko državo v plamenu na vseh koncih in krajih, ako je kje kakih 100 ali 200 razgretih in nezrelih dijaških glav žugalo z revolucijo.

Iz Južne Afrike.

Povodom razgovora Schalk-Burgerja ter tovarišev Reitzja, Meyerja in Krogha s Kitchenerjem je po poročilu »Petit Bleu« poslednji izjavil, da je Anglija voljna, v priznanje viteškega nastopa Delareyevega nasproti Methuenu, obnoviti svoje mirovne predloge od februarja lanskega leta. Kako verodostojno! Buri so tedaj te predloge enostavno odklonili in jih bodo sedaj še tem gotoveje. — Iz Pretorije je burska deputacija odpotovala v Kroonstad v spremstvu 6 štabnih častnikov. Vrše se priprave za premirje.

Iz Bruslja javljajo, da vse kaže na resno nasprotstvo kralja Edvarda napram Chamberlainovi politiki. Kralj želi, da se čim prej konča vojska. To dokazuje pred vsem odhod Wolseleyev v Južno Afriko, ki 31. t. m. dospe v Kapstadt. Kralj mu je naročil, naj se natančno pouči o dejanjskih razmerah in mu o tem naglo in nepristransko brzojavno sporoči. Istotako ga je pooblastil, da se pogaja z burskimi voditelji.

Iz istih virov javljajo, da je sedaj na bojišču še 35.000 Burov; od teh je 23.000 Transvalcev in Oranjecev, ostali so Kaplandci. — Premirja v kratkem pričakujejo. — Stalne policijske straže dobe vsa oranjska mesta.

Krügerjevi mirovni pogoji so naslednji: Notranja neodvisnost pod angleškim pokroviteljstvom; amnestija za Afrikande; razveljavljanje dekretov o prognanstvu in konfiskaciji; odškodnina za opustošene farme.

Korak transvalske vlade, namreč potovanje h Kitchenerju, je baje silno vznemirilo bruseljske burske kroge. Zanašajo se edino še na Deweta, ki se odločno protivi drugačnemu miru, nego pod pogojem popolne neodvisnosti. Z njim bo potegnil bržkone tudi Stein. Najbolj prijenljiva se kažeza Delarey in Botha.

Iz brzojavk.

Ustava na Malti je suspendirana. Lahi vedno odločneje zahtevajo od Angležev, naj se v šolah na Malti da prvenstvo laščini. — Francoska zbornica je

dovolila kredita 500.000 frankov za potovanje predsednika Loubeta na Rusko. — V Benetkah se snideta laški minister za zunanje stvari in nemški kancelar Bülow. — Vstaja v Macedoniji. Predsednik macedonskega odbora Sarafow deluje za zvezo z armenskim komitejem, da bi tako oba odbora skupno povzročila vstajo v Macedoniji. — Novo bolgarsko ministerstvo je Cankove smeri. Ministerski predsednik je Danev. — Obsednostanje v Saragossi je po ponedeljkovem sklepu španskega ministerskega sveta odpravljeno. — Igralne banke v Belgiji dovoljene. Kralj ni potrdil sklepa zbornice glede prepovedi igralnih bank. — Za volivno pravico v Belgiji so bile minulo nedeljo velike demonstracije v Bruslju. Obhoda se je udeležilo baje nad 100.000 oseb. Janson, Vandervelde in drugi so imeli več govorov proti »klerikalni nadvladi«. Govorniki so izjavili, da je to zadnja mirna manifestacija ljudske volje. Po Veliki noči prično z obstrukcijo in pozneje z revolucijo. In vendar so »klerikalci« za popolno izvedbo splošne in enake volivne pravice, katere pa »svobodomiselnici« ne marajo. — Istrski deželni zbor se ne snide pred junijem. Deželni glavar bo zopet Campitelli.

Književnost in umetnost.

Musica sacra v stolni cerkvi.

Veliki četrtrek 27. marca ob 8. uri pontifikalna maša: Mašo »O clemens« zložil dr. J. Benz (orgle samo pri »Gloria«), graduale »Christus factus est« in ofertorij »Dextera Domini« zložil A. Foerster.

Veliki petek 28. marca ob 1/10. uri: »Popule meus« zložil T. L. Vittoria in »Crux fidelis« zložil Janez IV., kralj portugalski.

Veliko soboto 29. marca po pol 10. uri: Velika maša od »Gloria« z orglami: Mašo v F-dur zložil Feliks Uhl, graduale »Confitemini Domino« zl. A. Foerster; večernice koralno.

V vstajenju ob 4. uri: »Angelus Domini« in »Cum transisset sabbatum« zložil A. Foerster, »Aurora coelum purpurat« dr. Fr. Witt, »Te Deum« Jož. Gruber, »Regina coeli« Anton Foerster, »Tantum ergo« Jož. Hanisch.

Dopisi.

Iz Oviš, 23. marca. Gospod Pogačnik, župan v Podnartu, nam je poslal sledeči popravek: Ni res, da sem jaz podpisani oviški župan govoril: »Tudi Vi delate le za svoj žep in za farško bisago; Vi ste, kakor pes, ki zagradi kmeta za vrat, da bi ga zadavil.« Res pa je, da jaz podpisani oviški župan tega nisem govoril. Anton Pogačnik, oviški župan. V Podnartu, 23. marca 1902. — Priča Rakovec je pa pred sodiščem potrdila, da je rekel g. P. župniku: »Potemtakem le za svoj žep delate, da je le Vaš poln, za kmeta Vam pa ni nič mari, kmeta bi pa najraje stresli, kakor tam pes; kakor tam en velik pes enega majhnega strese.« Ali je to kaj drugega? Sicer pa nas veseli, da kaže g. P., da bi rajši videl, če se omenjene stvari ne bi bile zgodile. Res — branje »Slov. Naroda« človeku ne daje najboljših misli v glavo. Zdravi, g. župan!

Volitve v trgovsko in obrtno zbornico.

Pri volitvah v trgovsko in obrtno zbornico so, kakor je bilo pričakovati, zmagali liberalci, vendar število oddanih glasov kaže, da je ta liberalna postojanka že silno omajana. Katol. narodna stranka kot taka ni nastopila v volivnem boju in ni izdala nobenega oklica.

Da katoliško-narodna stranka ni tu odločno posegla vmes, zdi se nam velika napaka. Kar se je pri naših somišljenikih agitiralo, ne da bi strankin izvrševalni odbor prevzel vodstvo vse zadeve, bilo je jako nedostavno. Z malim resnim trudom bi lahko katol. narodna stranka podrla liberalno večino v trgovski in obrtni zbornici. V soboto, na dan volitve, smo iz raznih krajev dobivali na uredništvo vprašanja, kaj storiti. Naši najboljši možje na deželi niso bili obveščeni, kako taktiko naj zavzemo. Vseled tega je mnogo župnij, kjer so liberalci imeli lahko delo, ker se od strani naših prištevov na korist kandidaturam neodvisnih obrtnikov ni storil noben korak. Mnogo naših volivcev ni dobilo glasovnic. Ko zabeležujemo liberalno, sicer jako šibko zmago, zahtevamo, da se katoliško-narodna stranka nikdar več ne izogne odločnemu javnemu boju.

Izid volitev je naslednji: V veleindustriji sta izvoljena gg. Bamberg z 42 in Gassner z 42 glasovi. G. Spalek je dobil 7 glasov. V veletrgovini je

izvoljen ljubljanski župan Ivan Hribar s 37 in g. Kollmann s 36 glasovi. Kandidata Nemceva sta dobila g. Bürger 15 g. Krisper 14 glasov. V II. kategoriji trgovskega odseka (rušave glasovnice) so dobili: Fran Hren 243, Iv. Mejač 241, Felike Urbano 239 in Viktor Rohrmann 230 glasov. Njihovi protikandidati so dobili: G. Kunčič 70, A. Zorman 70, Al. Zajo 70, J. Zorman 12, I. Turk 14 glasov. V III. trgovski kategoriji (modre glasovnice) so dobili: Ant. Ditrich 365, Ciril Pirc 365, Josip Medved 365, Leopold Fürsager 364 glasov. Njihovi protikandidati so dobili: Af. Ledenig 283, Mejač 283, Omersa 282, Pavel Velkavrh 280 glasov. Liberalci so torej zmagali samo z 82 glasovi večine. V malem obrtu so dobili liberalni kandidatje Schrey 1767, Kraigher 1766, tovarnar Lenarčič 1765, J. Petrič tovarnar s papirjem 1762, Zamljen 1761, tovarnar V. Majdič 1750, veliki podjetnik Filip Zupančič 1750, tovarnar Iv. Rakovec 1767, dežnikar Josip Vidmar 1667 glasov. Liberalni kandidat Josip Maček je dobil 1284 glasov. Ker je od protiliberalnih kandidatov dobil g. Ivan Kregar 1332 glasov, izvoljen je tudi g. Kregar, dočim je g. Maček propadel. Od kandidatov neodvisnih obrtnikov so dobili gg. Karol Pollak 1330, Dogan 1329, Rebolj 1329, Pešnik 1328, Andr. Rovšek 1327, L. Kalan 1327, Appe 1326, Vrhovec 1325, Pečkaj 1240 glasov.

V montanski kategoriji sta bila z 10 glasovi izvoljena K. Luckmann in G. Tönnies.

V volivni komisiji protiliberalna strujani imela nobenega zastopnika. Ta volivna komisija je štela glasove od sobote do ponedeljka zvečer! Liberalci so trdili že naprej, da propadejo neodvisni obrtniki z okoli 400 glasovi. Obrtniki pravijo, da je Ljubljana in ljubljanska okolica oddala za neodvisne obrtnike okoli 800 glasov in neumevno se jim zdi, da bi ostala dežela oddala le 500 glasov. Protiliberalni kandidatje so med ljubljanskim obrtništvom dosegli večino, kar je vsekakor lep vseh. Uradniki trgovske zbornice so agitirali za liberalce. Z dežele se nam poroča, da so liberalci pri teh volitvah sleparili, kakor doslej še pri nobeni volitvi. Pobirali so pri volivcih glasovnice, češ, da jih pobirajo za »katoliško stranko«, tudi nepodpisane glasovnice so jim dobro došle. Neki postar je 32 glasovnic oddal kar liberalnemu agitatorju. Dobili smo poročilo o raznih naravnost kričečih slučajih. Liberalci naj se take z mage z glasovnicami naših volivcev ne vesele preveč! Navadijo naj se na misel, da bo tudi kranjska trgovska in obrtna zbornica zanje kmalu izgubljena!

† Kardinal Missia.

Takoj, ko se je izvedelo, da je umrl uxoriti kardinal dr. Missia, je prišlo v naše uredništvo mnogo vprašanj, kdaj da bo njegov pogreb. Spoštovanje do tega velikega moža je toliko, da mu hočejo njegovi častilci izkazati dostojno zadnjo čast. To je v resnici zaslužil nepozabni pokojnik, in kar mu moremo mi izkazati ob njegovi smrti, je le majhen tribut, ki smo ga dolžni njegovim zaslugam.

Iz Gorice smo dobili sledeče poročilo:

Preminali kardinal je v svoji oporoki izrazil željo, da bi bil pokopan v cerkvi na sv. Gori pri Gorici.

Truplo bode izpostavljeno v mali knezoškofijski cerkvi ob cesti.

Pogrebha najbrže veliki-nočni torej jutraj.

V svoji oporoki je zapustil kardinal bogato knjižnico škofijski menzi, drugo imetje deškemu semenišču.

Izrazi sožalja, ki dohajajo od vseh strani v Gorico, so jako mnogoštevilni in pričajo, kako visoko so povsod cenili prevzvišenega kardinala. Med prvimi, ki so izrazili metropolitanskemu kapitelju goriškemu svoje sožalje, je bil, kot smo že sporočili, Nj. Velič. cesar Franc Jožef I.

Iz Ljubljane so izrekli vodstvo katoliškonarodne stranke, odbor katol. političnega društva, »Slovanski centrum« in klub deželnozborskih katoliškonarodnih poslancev svoje sožalje.

Odposlali sta se sledeči brzojavki:

V imenu kluba »Slovanski centrum« v državnem zboru in kluba katoliškonarodnih poslancev v deželnem zboru kranjskem ter v lastnem imenu pridruženem se tužnim srcem izrazom neizmerne žalosti ob krsti Nj. Eminencije, uglednega cerkvenega kneza in domoljuba, uzonega človeka, polnega ljubezni in modrosti. Oseba ranjkega ostane uzor nam in našim potomcem, njegova dela neusahljiv vir hvaležnosti in blagoslova.

Dr. Šustersiđ, državni in deželni poslanec.

Vodstvo katoliško-narod. stranke in odbor katoliško-političnega društva v Ljubljani globoko žalujeta ob nenadomestljivi izgubi, ki je doletela cerkev, državo in katoliško ljudstvo. Neizbrisna je naša hvaležnost do našega bivšega knezoškofa in metropolita: vzbuditelja katoliške renesanse mej nami, ljubeznivega dobrega očeta svojim vernikom, neustrašenega voditelja v boju zoper sovražnike cerkve, države in ljudstva. Bog daj tolažbo!

Dr. Šustersiđ, predsednik.

Poziv k pogrebu.

Gospodom državnimi in deželnimi poslancem katoliško-narodne stranke!

Gospode tovariše iz državnega in deželnega zbora uljudno prosim, da se blagoizvolijo kolikor mogoče polnoštevilno vdeležiti pogreba Nj. Eminencije kardinala dr. Missie.

Dolžni smo to neizbrisnemu spominu velikega pokojnika in pa ljudstvu, katero zastopamo in ki je nebroj dobrot sprejelo od blagega ranjkega.

Tisti gospodje tovariši, ki se hočejo odzvati temu vabilu, naj to nemudoma pismeno, ali še bolje brzojavno naznaniijo vredništvu »Slovencas«. Poskusilo se bode za poslance in kranjske deputacije dobiti poseben prostor pri pogrebnih slavnostih. To je pa le mogoče, če se zamore pravočasno naznaniiti število udeležnikov.

Še enkrat: idimo polnoštevilno v Gorico!

Prijateljskim pozdravom

Dr. Ivan Šustersiđ.

Vodstvo katoliško narodne stranke pozivlje svoje somišljenike, naj se pridružijo njemu in našim poslancem. Zlasti je želeli, da bi se udeležili po možnosti zastopniki županstev in društev.

»Slovencas« krščansko-socialna zveza« je izrazila metropolitanskemu kapitelju v Gorici globoko svoje obžalovanje vled nenadomestne izgube prevzvišenosti kardinala Missia. »Slov. kršč. soc. zveza« se udeležiti pogreba svojega dobrotnika po deputaciji z zastavo. Naša društva, ki odpošljejo k pogrebu odposlance, se lahko pridružijo deputaciji »Lveze«.

»Osservatore Romano« v Rimu prinaša na prvi strani poročilo o smrti z nekrologom na rajnega kardinala, v katerem slavi njegovo dobroto, vnemo in ljubezen.

O smrti se nam še poroča: Zadnje tri tedne je pokojnega kardinala zdravil dr. Pontoni. Pred kratkim se mu je stanje precej zboljšalo, tako da je mogel vstati in maševati. Ob 11. uri po noči ga je zopet hudo napadlo. Sestra postrežnica mu je inhalirala. Poklicali so njegovega kapelana g. Ličana in kancelarja g. Zamparo. Umirajočemu so podelili sveto poslednje olje. Izdihnil je svojo dušo pri popolni zavesti. Družina je klečala okoli postelje in molila.

Danes je došel iz Trsta prof. Simeon Pertot, ki truplo balzamira. Truplo leži zdaj še v spalnici, kjer je kardinal umrl. Obraz je miren, in zdi se, kakor bi spal.

Mestni svet se je sešel k izredni seji, da se posvetuje o pogrebu. Z mnogih hiš vise črne zastave.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. marca.

Duhovnikom, ki se udeležijo pogreba + kardinala dr. Missie. Zeleti je, da duhovniki, ki se menijo udeležiti prihodnji terek pogreba, vzemo seboj talar, roket in biret.

Sv. olja bodo jutri posvetili g. knezoškof ljubljanski za domačo, goriško in tržaško škofijo.

Duhovniške spremembe na Štajarskem. Prestavljen je čast. gosp. kaplan Jančič in Majšperka v Kozje, čast. gosp. Ant. Drogenič pride iz Kozjega k sv. Andreju v Slov. Goricah, č. g. Karol Malajner pa pride v Majšperk.

Umrl je v Gradcu vseučiliški profesor dr. Adolf Jarisch. — V Domžalah je umrl tovarnar g. Alojzij Kurzthaler,

v Ljubljani g. Ana Klemenž in bivši nadporočnik v kamniški tovarni za smodnik g. Jožef Url. — Pri sv. Antonu v Slov. goricah je umrl umirovljeni nadučitelj gosp. Rajmund Dominkuš.

Iz Kranja se nam poroča: Dež. vlada je dala revidirati bolniško blagajno v Kranju. Slučajev nepravilnosti, katere so pritoževalci podali v svoji pritožbi, revizorji baje niso preiskovali. S tem seveda stvar še ni končana. — Za volitve v trgovsko in obrtno zbornico so bili tudi z glasovnicami brez podpisa. (Prosimo natančne podatke o tem. Opomba uredništva.) Nekdo je grozil obrtnikom po okolici, da bodo morali dvakrat v Ljubljano iti, ako mu ne dajo glasovnic, če mu jih pa dajo, bo pa vse dobro naredil. Mnogi so se ustrašili in je vjel nekaj glasovnic na ta pošten način.

Štajarski dež zbor se snide h kratkemu zasedanju 2. aprila. Na dnevnem redu bo 14 milijonsko posojilo mesta Grac.

Finžgarjev »Divji lovec« je tudi včeraj popoldne napolnil gledališče. »Divji lovec« bode ostal privlačna igra slovenskega gledališča.

Slovensko planinstvo. V naše sobotno poročilo o občnem zboru »Slovenskega planinskega društva« se je vrinila tiskovna pomota. Čita naj se koča na Krnu, ne pa na Kumu.

Nemški »Schulverein« v Ljubljani. Iz poročila o obč. zboru podružnice nemškega »Schulvereina« v Ljubljani posnamemo, da je imela društvena deška 4-razredna ljudska šola 191 učencev, otroški vrtec pa 79 otrok. Tudi iz »rajha« je prišla podpora od »Alldeutschen Schulvereina«. Radodarna podpornica je bila — kranjska hranilnica. Članov ima podružnica 425.

Protest proti dr. Treotovi izvolitvi. Kraški volivci, ki niso glasovali za dr. Treota, so napravili in tudi že podpisali protest proti dr. Treotovi izvolitvi. Dr. Treo ni imel pravice biti izvoljen.

Osebnosti. Dež. predsednik baron Hein se je s soprogo povrnil s Tirolskega v Ljubljano. — Za učitelja na novi enorazrednici v Kuželju, okraj Kočevje, je nastavljen umirovljeni učitelj g. Maks Ivanetič.

Praktični kurs o mlekarstvu, malarstvu in sirarstvu vršil se bo v vasi Savici pri Bohinjski Bistrici od 7. aprila do konca maja t. l. Mladenci, ki se žele vdeležiti tega pouka, naj se zglase do 3. aprila t. l. pri deželnem odboru v Ljubljani s prošnjami za sprejem, katerim naj pridenejo spričevalo obč. županstva o poštenem vedenju in o dosedanjem delovanju v kmetijstvu sploh. Prednost imeli bodo pri odločevanju sprejema oni, ki so že deloma delali v tej stroki.

Regulacija plač državnih služabnikov. Finančno ministerstvo je dne 3. t. m. izdalo naredbo k zakonu z dne 26. dec. 1899. Počenišči a. aprila m 1902 tvorijo drž. služabniki ene skupine svoj poseben status. En tak poseben status tvorijo vsi slugi ljubljanskega finančnega ravnateljstva z uradi, ki so podrejeni temu uradu. Vseh takih statusov je 21. V prvem in drugem pripada po 50%, drugemu ozir. tretjemu plačilnemu razredu, pri ostalih pa po 15% drugemu ozir. tretjemu, 70 pa četrtemu plač. razredu.

Pri volitvah v graško trgovsko in obrtno zbornico so zmagali v trgovski in montanski sekciji nemški nacionalci. Skrutinij iz obrtne sekcije se še ni izvršil.

Celovško mestno gospodarstvo postaja vedno lepše. L. 1901 se je dovolilo mestu posojilo 4 mil. kron; polovico tega je že porabljeno, treba pa bo mestu še zidati klavnico, vojašnico, povečati vodovod i. t. d.

Franko Stein v Ptuj. V ponedeljek je znani kričav v državnem zboru Franko Stein govoril pri Bismarkovem slavlju v Ptuj.

Gospod Orželski, bivši član slovenske opere, ki je v pretekli sezoni pel na hrvaškem gledališču v Zagrebu, je angažiran na češko gledališče v Pragi.

Katol. mladeniška društva prosijo predstojništvo katol. mladeniškega društva

na Dunaju, naj mu pošljejo svoje naslove. Dopisi naj se naslavljaajo na predstojnika g. Jos. Ziererja, Dunaj I. okraj Bäckerstr. 20.

Efektno tombolo je dovolilo ministerstvo »Kat. društvu rokod. pomočnikov« v Škofji Loki.

Napad na orožnika. Okolu 11. ure po noči dne 19. t. m. je na cesti v Razdrtem kakih deset fantov napadlo orožnika Fr. Jereba. Napadeni je dobil toliko ran, da se ni zavedel. Vzeli so mu tudi sabljo. Jereb je sedaj v tukajšnji garnizijski bolnici. Dva napadaleca so že prišli.

Zadužil se v pijanosti. Te dni so našli kočarja Jakoba Vojska iz Sloncev mrtvega na stelji pri posestniku S. Šešerkotu. Ležal je na trebuhu in se tako zadušil. V Ptuj se je bil močno opijanal.

Godba v Gradcu. V graškem občinskem svetu je zopet prišel na vrsto predlog za podporo Spörrovi godbi oziroma subvenciji za promenadne koncerte. Obč. svet se je postavil na svoje stališče z dne 25. febr. ter ostal pri sklepu, da nič ne da.

V Ameriko se je predvčeršnjim mimo Gradca peljalo zopet 300 izseljencev iz Hrvaške.

Novo društvo. V Kandiji se snuje »Bralno društvo Gorjanci«.

Cerkev pogorela. Na zagrebški gori je pogorela cerkev sv. Jakoba.

Zastrupil se je v Ljubnu na Gorenjem Štajerskem lekarniški laborant Valerijan Sladek.

Najnovejše od raznih strani. Spomenik cesarici Elizabeti postavi dunajski dvor v Genfu. Prostor je že pridobil. Spomenik predstavlja cesarico sedečo na klopi s čtivom v roki. Kip je izklesal iz marmorja kipar Antonio Chiattoni. — Lepa v Trstu. Nekega delavca došlega v Trst iz Kabrije so v bolnici izolirali, ker ima bolezen lepra. To je prvi tak slučaj v Trstu. — Defraudanti Keckemeti se nahaja sedaj v New-Yorku. — Skladišče smodnika je zletelo v zrak v Bingen. Tri osebe so težko ranjene. Skladišče je bilo last tvrdke Bretz & Huff. Škode je 100.000 mark. — Kolera se je pojavila na Manili. — 80 let duhovnik. V Medni v Bosni je umrl 103 leti stari pravoslavni duhovnik Simo Berić. V starosti 22 let je bil posvečen duhovnikom. — Ruska akademija znanosti je pisatelja Maksima Gorkija izvolila častnim članom. Ta izvolitev je razveljavljena. Gorki je v preiskavi radi »rovanja proti državi«. — Delavski nemiri v Batumu. V Batumu stavkajo delavci Rothschildovih podjetij. Vedje stavke so oblasti zaprle. Delavci so naskočili jett-nišnico in vojake, da oproste svoje tovariše. Vojaki so streljali. 30 delavcev je ostalo na mestu mrtvih.

Telefonska in brzojavna poročila.

Praga, 26. marca. Česko časopisje pravi, da se bode Körber pač premislil, predno bode ugodil Nemcem in žrtvoval jim radi glasovanja za celjsko gimnazijo ministra Pientaka. Poljski klub bi se izrekel solidarnim s Pientakom, pa tudi češki minister Rezek.

Berolin, 26. marca. Mestno gledališče v Barmen je ogenj popolnoma uničil.

Kolin, 26. marca. Umrli privatnik Sonntag je zapustil 1.5 milij. mark avstrijskemu katoliškemu društvu sv. Bonifacija.

London, 26. marca. Reuterjev urad javlja: Z dovoljenjem Kitchenerjevim so s posebnim vlakom od-potovali člani transvalske vlade Schalk-Burger, Luka Meyer, Reitz, Jakobi, Krock in Vandervelde v Kronstad. Spremlja jih šest angleških štabnih častnikov. Čuje se, da so ti burski delegatje za splošno kapitalacijo.

Dunajska borza

dne 26. marca.

Skupni državni dolg v notah	101-65
Skupni državni dolg v srebru	101-60
Avstrijska zlata renta 4%	120-70
Avstrijska krona rent 4%	99-35
Ogerska zlata rent 4%	119-85
Ogerska krona rent 4%	97-50
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gid. .	1612-—
Kreditne delnice, 160 gid.	697-50
London vista	240-17½
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. .	117-35
20 mark	23-48
20 frankov (napoleonor)	19-13
Italijanski bankovci	93-40
C. kr. cekini	11-31

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306 m, srednji zračni tlak 738.0 mm.

Dn	Čas opazovanja	Stanje neba	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Relativna vlažnost
23	9. zvečer	731.5	3.2	sr. sv.ah.	dež
25	7. jut.	731.4	3.4	sl. svzh.	pol. oblac.
26	2. popol.	729.3	10.0	p.m. jrah.	
25	9. zvečer	730.6	6.9	sl. jrah.	sk. oblac.
26	7. jut.	733.6	2.0	sl. sever	oblac.
26	2. popol.	731.5	11.3	sl. svzh.	

Srednja temperatura ponedeljka 3.9°, norm.: 5.2°.
Srednja temperatura torka 6.8°, normale: 5.4°.

Zitne cene

dné 24. marca 1902.
(Termin.)

Na dunajski borski:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad	K 9.31 do 9.32
maj	9.21 do 9.22
jesen	9.21 do 9.22
Rž za pomlad	7.53 do 7.54
maj	7.45 do 7.46
Koruzna za maj-junij	5.45 do 5.46
Oves za pomlad	7.41 do 7.42
oktober	7.44 do 7.45

Na budimpeštanski borski:

Pšenica za april	K 9.18 do 9.19
maj	9.12 do 9.13
oktober	8.15 do 8.16
Rž za april	7.39 do 7.40
oktober	6.72 do 6.73
Oves za april	7.35 do 7.37
oktober	6.01 do 6.02
Koruzna za maj	5.14 do 5.15
julij	5.28 do 5.29

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 9.35 do 10.90
južne zel.	9.45 do 10.85
Rž	7.60 do 7.80
Ječmen	7.20 do 8.60
ob Tisi	6.85 do 7.75
Koruzna ogerska, stara	5.70 do 5.88
nova	5.50 do 5.60
Cinkvant	6.45 do 6.75
stara	7.60 do 7.80
nova	7.75 do 10.75

Zahvala.

376 1-1
Za obilne izraze presrečnega in prijateljskega sočutja ob boleznih in smrti svoje ljubljene matere izreka odkrito zahvalo

dr. Ivan Mrak,
finančni svetnik,
v imenu vseh sorodnikov.

Prošnja.

Gospoda, kateremu sem posodil pravila Marijine družbe, prosim, naj mi vrne dotično listino.

V Kamni gorici, 21. marca 1901.

A. Verbajš,
župnik.

VABILO

na

II. redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Št. Jurju pri Kranju,

reg. zadruga z neomejeno zavezo“
ki se bode vršil

v nedeljo dné 6. aprila 1902

ob 1/4. uri popoldne

v posojilničnih prostorih

Vspored:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računa za l. 1901.
4. Prememba pravil.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Razni nasveti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

384 1-1

Igrače

po 2 h, 4 h, 6 h, 12 h, 20 h, 30 h. Pošiljatve na povzetje od 10 do 15 K poštne prosto.

370 1-1

Kroglo, kamenite in steklene, zeló v ceno.

Josip Demetz v Pragi.

Izdajatelj: Dr. Evgen Lampe.

Odgovorni vrednik: Ivan Rakeva.

Tisk „Kotliške Tiskarne v Ljubljani.

VABILO

na

I. redni občni zbor

„Vzajemne zavarovalnice proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvenov v Ljubljani“,

kateri se bode vršil

dné 28. aprila 1902

ob 2. uri popoldne

v društvenih prostorih (Medjatova hiša v Ljubljani).

Dnevni red:

1. Računsko poročilo nadzorništva.
2. Poročilo revizorjev.
3. Letni račun in bilanca.
4. Odobrenje računa in bilance.
5. Dopolnilna volitev 5 članov v nadzorništvo.
6. Slučajnosti.

383 1-1

Nadzorništvo.

Oglas.

Želi se kupiti na Kranjskem ali Stajerskem srednjo

kmetijsko domačijo,

obstoječo iz senožeti, njiv, gozda, gospodarskih poslopij, z vrtom poleg teh, s fundus in struktusom ali brez tega.

P. n. reflektantje naj pošljejo svoje ponudbe s popisom zemljišnih rali, gospodarstvih poslopij itd. ter cene s plačilnim pogojem pod znamenjem J. Z., posestnik v Senožecah šte. 81.

378 2-1

Mednarodna panorama

umetni zavod I. vrste,

v pritličju meščanske hiše.

Vhod s Pogačarjevega trga.

Ljubljanska umetna razstava I. vrste.

Fotoplastiška potovanja po celem svetu v popolni istini.

Danes v sredo 26. marca zadnja razstava krasne serije:

Cesarski grad Schönbrunn

s svojimi krasnimi dvoranami

in

slikovita partija Semeringa.

V nedelje 30. marca do vstevšega 5. aprila

razstavljeno:

Potovanje v Habano in Št. Sebastijan.

V četrtek, petek in soboto 29. marca ostane panorama zaprta

Odprto vse dni, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. zjutraj do 9. zvečer. 377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

377 1-1

Svoji k svojim! Brez konkurence!

Priporoča : brizgalnice, cevi, pase, lestve i. t. d. za gasilna društva in občine.	C. in kr. privilegovana tvornica brizgalnic, cevij, pasov in gospodarskih strojev R. A. SMEKAL iz Čeha, Moravsko. Podružnica v Zagrebu.	nadalje gospodarske stroje in peronospera- brizgalnice. i. t. d.
--	---	--

NB. Najnoveje: Izdelovanje aparatov za acetylin-razsvetljavo s čistilnikom, motor-vôz, gumi-cevij vsake vrste. 974 13

Nova hiša,

z nekoliko posestvom, v bližini velikih tovarn, pripravna za gostilno ali drugi obrt, je pod ugodnimi pogoji na prodaj. 364 6-3

K 6, pové upravništvo „Slovenca“.

Pozor!

Priporočam svojo veliko zalogo vrtnic najlepših vrst in raznoterih drugih cvetlic, sveže in suhe šopke, vence s trakovi. Vse po najnižji ceni.

V zalogi imam tudi vsakovrstna semena.

Ivan Piber,
vrtnar na Bledu.

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

353 3-2

Proti katarom

sopilnih organov, pri nahodu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravniško priporočana je 17 12 II.

MATTONLIEV

GISSHÜBLER

alkalična kislina

katera se z vspehom rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.

Ta miloraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v tacihi slučajih posebno dobro obnese.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn,

želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varih

Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih

specijalnih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in

vinom

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v

Ljubljani.

Letovišče „Laverca“.

Uljudno naznanjam, da sem prevzela od gosp. Karol Lenčeta, posestnika in vinskega trgovca, njegovo

gostilno na Laverci.

Potrudila se bodem častitim gostom postreči z dobro pijačo, kakor tudi z dobrimi in cenanimi jedili.

Klaviar je na razpolago.

Omnibus gosp. Lenčeta bode ob Veliki noči in nadalje vsako nedeljo in praznik vozil ob 1/3. uri iz Ljubljane od postajališča električne železnice „Vojaško strelišče na Laverco. Nazaj pa po potrebi, kadar bo za poln voz pasazirjev.

Za mnogobrojni obisk se toplo priporočam

velespoštovanjem

Marija Gertscher

gostilničarka.

292 8-7

292 8-7

292 8-7

292 8-7

292 8-7

292 8-7

292 8-7

292 8-7

292 8-7

292 8-7

292 8-7

292 8-7